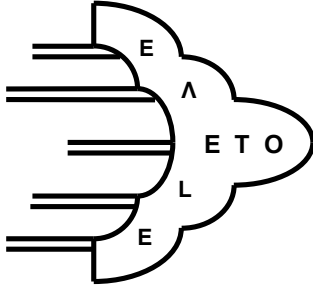

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6949573108

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.153 Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2018

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Ημερίδα Ορολογίας ΕΛΕΤΟ-ΕΛΟΤ/ΤΕ 21-ΕΔΟ

«Ορολογία και ορολογικοί πόροι –
Οι απαιτήσεις για σύγχρονη ελληνική επιστημο-
νική ορολογία και η ανάγκη ενεργοποίησης των
ειδικών»

Πέμπτη, 8 Νοεμβρίου 2018

(Σύνοψη της εκδήλωσης)

Η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ), η Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ 21 «Ορολογία – Γλωσσικοί πόροι» και το Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας (ΕΔΟ) διοργάνωσαν ημερίδα με θέμα «Ορολογία και ορολογικοί πόροι – Οι απαιτήσεις για σύγχρονη ελληνική επιστημονική ορολογία και η ανάγκη ενεργοποίησης των ειδικών», η οποία πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 8 Νοεμβρίου 2018 στη συνεδριακή αίθουσα του ΤΕΕ στην Αθήνα.

Το πρόγραμμα της ημερίδας ήταν διαρθρωμένο σε τρία μέρη: στο θεωρητικό, ενημερωτικό μέρος, στο πρακτικό μέρος και στη συζήτηση.

Στο πρώτο μέρος έγιναν εισηγήσεις από τους εκπροσώπους των διοργανωτών φορέων. Ο πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ Κώστας Βαλεοντής παρουσίασε συνοπτικά τις βασικές έννοιες και αρχές της Ορολογίας, δίνοντας έμφαση στην ανάδειξη της σημασίας της Ορολογίας ως διαθεματικού επιστημονικού πεδίου και της χρησιμότητάς της στην ανάπτυξη, συστηματοποίηση, διάδοση και χρήση των όρων που «αποτελούν τη «διεπαφή» μεταξύ γνώσης και γλώσσας στα διάφορα θεματικά πεδία».

Η συντονίστρια της ΤΕ 21 Κατερίνα Τοράκη αναφέρθηκε στα ειδικότερα ζητήματα τυποποίησης στην Ορολογία και στους φορείς Τυποποίησης στην Ελλάδα και διεθνώς, στην ανάγκη ορολογικής ενημέρωσης και ορολογικής εργασίας στα ειδικά θεματικά πεδία, στους ορολογικούς πόρους και φορείς που υπάρχουν, καθώς και σε ειδικά ζητήματα και προβλήματα ορολογίας και ορολογικής εναρμόνισης, δίνοντας σχετικά παραδείγματα. Τόνισε την εννοιοκεντρική διάσταση της Ορολογίας και την ανάγκη συνεργασίας των ειδικών από τα διάφορα θεματικά πεδία και από το πεδίο των γλωσσικών επαγγελματιών, ενώ κατέθεσε προτάσεις ορολογικής πολιτικής στο πλαίσιο της ΕΛΕΤΟ, του ΕΔΟ, του ΕΛΟΤ και με τη συνεργασία με άλλους φορείς όπως το ΙΕΛ, το ΕΚΤ, η Εθνική Βιβλιοθήκη, πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα κ.ά.

Η Χρυσούλα Δουδουλακάκη, εκπροσωπώντας το Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας και το Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μίλησε για το ΕΔΟ και τη συμβολή του στην κάλυψη επείγουσων ορολογικών αναγκών και στη συγκέντρωση ορολογικών πόρων για χρήση από τις μεταφραστικές υπηρεσίες σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Περιέγραψε ειδικότερα τον τρόπο λειτουργίας της Υπηρεσίας Επείγουσας Απόδοσης Όρων και προσκάλεσε τους συμμετέχοντες να συμβάλουν ως άτομα και ως εκπρόσωποι συλλογικών φορέων στο έργο του Δικτύου και της διοργανικής βάσης ορολογικών δεδομένων ΙΑΤΕ και, κατ' επέκταση, στον εμπλουτισμό της ελληνικής γλώσσας.

Στο πρακτικό μέρος της ημερίδας, ο Κώστας Βαλεοντής παρουσίασε ασκήσεις με τη μορφή ερωτήσεων και αντίστοιχων απαντήσεων, οι οποίες κάλυψαν όλο το αντικείμενο της ομιλίας του στο πρώτο μέρος, δηλαδή τις βασικές έννοιες και αρχές Ορολογίας. Η Χρυσούλα Δουδουλακάκη, με τη συνδρομή και της Κλειώς Μπενέκου, επίσης στελέχους του Τμήματος Ελληνικής Γλώσσας της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ορολόγου του Τμήματος, παρουσίασαν τον τρόπο εγγραφής, συνεισφοράς και χρήσης των βικιομάδων του ΕΔΟ, προσκαλώντας σε επιτόπου εγγραφές μελών.

Στο τρίτο μέρος, στο οποίο μίλησε και ο Γιάννης Σαριδάκης ως προσκεκλημένος εκπρόσωπος του ΕΛΟΤ, έγινε ιδιαίτερη αναφορά στην ανάγκη ενεργοποίησης της βάσης ορολογικών δεδομένων του ΕΛΟΤ, αντίστοιχης με τη βάση [ISO Concept Database](#), η οποία αποτελεί πλούσια πηγή ελληνικών ορολογικών δεδομένων.

Συνολικά, έγινε γόνιμη συζήτηση ανάμεσα στους ομιλητές και στους συμμετέχοντες και όλοι τόνισαν το ενδιαφέρον, την ανάγκη, τα προβλήματα, αλλά και τη διάθεση συμμετοχής σε δράσεις ορολογικής εργασίας σε ένα πλαίσιο συγκεκριμένο, θερμοθετημένο, με αρχές, κανόνες και καλό πνεύμα συνεργασίας. Τονίστηκε ιδιαίτερα, επίσης, η ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης και κατάρτισης σε θέματα ορολογίας και ορογραφίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, ο Κώστας Βαλεοντής παρουσίασε την πρότασή του για επιτόπου κατάρτιση καταλόγου υποψήφιων ορολογικών συνδέσμων/ανταποκριτών, ώστε να δημιουργηθεί μια γέφυρα συνεργασίας των φορέων με την ΕΛΕΤΟ και το ΕΔΟ, έχοντας ως πρότυπο την εμπειρία από τη συνεργασία της ΕΛΕΤΟ με την Ελληνική Γεωλογική Εταιρεία και την παραγωγή του συνεχώς εμπλουτιζόμενου και επιγραμματικά διαθέσιμου [γλωσσαρίου γεωλογικών όρων](#). Ήδη έγιναν εγγραφές στον κατάλογο που κυκλοφόρησε στην αίθουσα.

Οι συμμετέχοντες στην ημερίδα, μεταφραστές, βιβλιοθηκονόμοι, φιλόλογοι και άλλες ειδικότητες, ξεπέρασαν τους 60 στον αριθμό και εκπροσώπησαν φορείς όπως η Εθνική Βιβλιοθήκη, το Εθνικό Κέντρο τεκμηρίωσης, ΑΕΙ, οργανισμοί και η ΓΕΣΕΒΕ. Η ημερίδα θεωρείται επιτυχημένη και αναμένεται η προώθηση, από τους διοργανωτές φορείς, των ζητημάτων που τέθηκαν.

Στην ιστοσελίδα της Ημερίδας (http://www.eleto.gr/gr/ELETO-TE21-EDO_Conference.html) έχουν αναρτηθεί τα ακόλουθα κείμενα (αρχεία pdf):

1. Κατάλογος συμμετασχόντων

2. Ομιλίες της Ημερίδας

α. Κώστας Βαλεοντής, «Ορολογία, ένα διαθεματικό πεδίο που αφορά όλους τους τομείς της γνώσης»:

[Πλήρες κείμενο](#)

[Παρουσίαση](#)

[Βασικά γνώσματα Ορολογίας](#)

OROGRAMMA No 153, November – December 2018,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Syngrou Ave. 63, GR-11745 ATHENS GREECE

- β. **Κατερίνα Τοράκη**, «Ορολογικοί πόροι – Τυποποίηση ορολογίας – Ορολογική πολιτική»: [Παρουσίαση](#)
  - γ. **Χρυσούλα Δουδουλακάκη**, «Το Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας και η συμβολή του στην κάλυψη επεγουσών ορολογικών αναγκών»: [Παρουσίαση](#)
  - δ. **Κώστας Βαλεοντής**, «Συζήτηση ασκήσεων επεξήγησης και εφαρμογής των εννοιών και αρχών της Ορολογίας»: [Παρουσίαση](#)
  - ε. **Χρυσούλα Δουδουλακάκη**, «Οδηγίες εγγραφής στις βικιομάδες και χρήση τους»: [Παρουσίαση](#)
3. [Σύνωση της Ημερίδας](#).

Κ.Τ.

- [Λεξικό ιχθύων / Diccionario de ictología](#)
- [Λεξικό χλωρίδας / Diccionario de flora](#)
- [Λεξικό φιλοσοφικών όρων / Diccionario de términos filosóficos](#)

Το ΚΒΝΚΣ διαθέτει μία από τις πλουσιότερες εξειδικευμένες βιβλιοθήκες του είδους της εκτός Ελλάδας και Κύπρου, με περισσότερους από 25.000 τίτλους και 85 επιστημονικά και λογοτεχνικά περιοδικά και είναι ανοιχτή στο επιστημονικό κοινό, καθώς και αρχείο (Βάση Δεδομένων) του Ελληνικού Θεάτρου Σκιών.

Την 7η Νοεμβρίου 2018, ο κ. Μόσχος Μορφακίδης Φυλακτός, Καθηγητής Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Γρανάδας και Διευθυντής του Κέντρου Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών, αναγορεύτηκε Επίτιμος Διδάκτορας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Ιστότοπος του ΚΒΝΚΣ: <http://www.centrodeestudiosbnch.com/gr>

Μ.Π.

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με την Ορολογία (Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί, καθώς και άλλα ορολογικά νέα. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>), και από την EAFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

1. Το πρώτο Πανεπιστημιακό Δίπλωμα Ορολογίας (University Diploma in Terminology) στη Γαλλία, από τα πανεπιστήμια Université Savoie Mont-Blanc και Universi da de Nova de Lisboa, για το ακαδημαϊκό έτος 2018–2019 (<https://www.univ-smb.fr/en/>).
2. 9^η Σύνοδος Κορυφής για την Ορολογία (IX EAFT Terminology Summit), με θέμα *Making, Managing, Measuring Terminology In the pursuit of Quality* η οποία θα πραγματοποιηθεί στην πόλη San Sebastian, **Basque Country**, στις 22-23 Νοεμβρίου 2018.
3. Γενική Συνέλευση της EAFT (EAFT General Assembly), 22 Νοεμβρίου 2018, 17:30–18:30, στο: Kursaal Congress Centre, San Sebastian. (<https://eaft-aet.net/en/activities/eaft-general-assembly/>)
4. I Congreso internacional “Traducción y sostenibilidad cultural: sustrato, fundamentos y aplicaciones” 28-30 November Salamanca Spain (<https://termcat.us10.list-manage.com/track/click?u=7cd8149438b3eb88893ce2987&id=06b655f990&e=f7b56cb749>)
5. TOTh Workshop 2018: Organisations et entreprises : perspectives terminologiques, Μασσαλία (Γαλλία) – 6 Δεκεμβρίου 2018 (<http://toth.condillac.org/workshop-2018>) Προθεσμία υποβολής: 28 Σεπτεμβρίου 2018. Ενημέρωση αποδοχής: 15 Οκτωβρίου 2018. Γλώσσες εργασίας: γαλλικά, αγγλικά. Υποβολή προτάσεων: workshop@toth.condillac.org
6. 6ο Συνέδριο Ακαδημαϊκής Εσθονικής [The 6th Conference on Academic Estonian (6. eesti teaduskeele konverents)], Πανεπιστήμιο του Ταλίν, 7–8 Δεκεμβρίου 2018. (<https://termcat.us10.list-manage.com/track/click?u=7cd8149438b3eb88893ce2987&id=a9ea3810c9&e=f7b56cb749>)

Κ.Β.

Η ελληνική γλώσσα στην Ισπανία

Το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών (ΚΒΝΚΣ) του Πανεπιστημίου της Γρανάδας ιδρύθηκε το 1998. Στόχος του είναι η στήριξη και η προώθηση των βυζαντινών και νεοελληνικών σπουδών στον ισπανόφωνο κόσμο. Λειτουργεί ως συμβεβημένο κέντρο του Πανεπιστημίου της Γρανάδας και έχει συνάψει πρωτόκολλα συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Το ΚΒΝΚΣ προσφέρει τις υπηρεσίες του στο Πανεπιστήμιο της Γρανάδας για την εισαγωγή, ενίσχυση και σταθεροποίηση της διδασκαλίας της νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, ενώ η ερευνητική του ομάδα αναπτύσσει δίγλωσσα, γενικά και ειδικά λεξικά:

- Γενικό λεξικό (υπό κατασκευή)
- [Ελληνο-ισπανικό λεξικό θρησκευτικών όρων / Diccionario griego-español de términos religiosos](#)

Συνεργασία Ιονίου Πανεπιστημίου και Μονάδας Συντονισμού Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Στις 22 Νοεμβρίου 2018, το Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΤΞΓΜΔ) του Ιονίου Πανεπιστημίου εγκαινίασε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στον τομέα της Ορολογίας, στο πλαίσιο του προγράμματος συνεργασίας της Μονάδας Συντονισμού Ορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα πανεπιστήμια. Σκοπός αυτής της συνεργασίας είναι ο εμπλουτισμός της Βάσης ορολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (IATE) με ελληνικούς όρους από τα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά, σε τομείς όπως είναι το Δίκαιο Ανταγωνισμού και οι Επιστήμες Ζωής. Στο πρόγραμμα θα συμμετέχουν τριτοετείς και τεταρτοετείς φοιτητές, καθώς και όσοι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές ασχοληθούν με την Ορολογία στο πλαίσιο της πτυχιακής ή μεταπτυχιακής τους εργασίας. Συντονιστές εκ μέρους του ΤΞΓΜΔ είναι οι καθηγητές: Βιλελμίνη Σωσώνη, Μιχάλης Πολίτης, Σωτήριος Κεραμίδας και Olaf Immanuel Seel.

(<http://termcoord.eu/2018/11/collaboration-with-the-ionic-university>)

Μ.Π.

62 βασικά γνώσματα¹ Ορολογίας

1. **αντικείμενο**: κάθε τι που αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις ή συλλαμβάνουμε με τον νου σε δεδομένη στιγμή
2. **χαρακτηριστικό**: νοητική αφαίρεση ιδιότητας ενός αντικειμένου ή κοινής ιδιότητας ομάδας αντικειμένων
3. **έννοια**: μονάδα γνώσης που δημιουργείται από έναν μοναδικό συνδυασμό *χαρακτηριστικών*
4. **πλάτος**: το σύνολο όλων των *αντικειμένων* που αντιπροσωπεύει η *έννοια*
5. **βάθος**: σύνολο *χαρακτηριστικών* που συνιστούν την *έννοια*
6. **τύπος χαρακτηριστικού**: κατηγορία *χαρακτηριστικού* που εξυπηρετεί ως κριτήριο υποδιαίρεσης των *εννοιών*
7. **ουσιώδες χαρακτηριστικό**: *χαρακτηριστικό* που είναι απαραίτητο για την κατανόηση μιας *έννοιας*
8. **κοινό χαρακτηριστικό**: *χαρακτηριστικό* που χρησιμοποιείται για να καθοριστεί αν ένα *αντικείμενο* ανήκει στο *πλάτος* μιας *έννοιας*
9. **διακριτικό χαρακτηριστικό**: *ουσιώδες χαρακτηριστικό* που χρησιμοποιείται για να διακρίνεται μια *έννοια* από άλλες *έννοιες* που σχετίζονται με αυτήν
10. Προσθήκη *διακριτικών χαρακτηριστικών* στο *βάθος* → μείωση του αριθμού των *αντικειμένων* στο *πλάτος*
11. Βάσει των *κοινών χαρακτηριστικών* εντάσσονται *αντικείμενα* στο *πλάτος* της ίδιας *έννοιας*, ενώ βάσει των *διακριτικών χαρακτηριστικών* εντάσσονται *αντικείμενα* στα *πλάτη* διαφορετικών *εννοιών*
12. **ατομική έννοια**: *έννοια* που έχει *πλάτος* με ένα μόνο *αντικείμενο*. Οι ατομικές *έννοιες* παριστάνονται λεκτικά με **ονόματα**

¹ **γνώσμα** = στοιχείο/αντικείμενο που μπορεί να γνωσθεί (εδώ : όροι, ορισμοί, σημειώσεις, επισημάνσεις, ...).

13. **γενική έννοια**: έννοια που έχει *πλάτος* με περισσότερα από ένα *αντικείμενα*. Οι γενικές έννοιες παριστάνονται λεκτικά με **όρους**.
14. **ιεραρχική σχέση**: σχέση μεταξύ δύο *εννοιών Α – Β* λόγω της οποίας η Α ανήκει σε υψηλότερη στάθμη και η Β σε χαμηλότερη στάθμη. **A: υπερτασόμενη έννοια, B: υποτασόμενη έννοια**. Δύο υποτασόμενες έννοιες **B1, B2** κάτω από την ίδια υπερτασόμενη **A**, με το **ίδιο** κριτήριο υποδιαίρεσης είναι: **παρατασόμενες έννοιες**.
15. Κύριες **ιεραρχικές σχέσεις** μεταξύ των εννοιών **A – B**: η **ειδογονική σχέση** (σχέση *γένους–είδους*) και η **μεριστική σχέση** (σχέση *όλου–μέρους*).
16. Στην **ειδογονική σχέση**: **A: γένια έννοια, γένος, B: είδια έννοια, είδος**.
Βάθος της B = βάθος της A + διακριτικό/-ά χαρακτηριστικό/-ά
17. Στη **μεριστική σχέση**: **A: ολομερής έννοια, το όλον, B: επιμερής έννοια, το μέρος**
18. **συσχετική σχέση**: κάθε σχέση εννοιών *μη ιεραρχική*
19. **ακολουθιακή σχέση**: *συσχετική σχέση* που βασίζεται σε χωρική, χρονική ή άλλη γεινίαση και διαδοχή
20. Ακολουθιακές σχέσεις: **χωρική σχέση** (σχετική θέση στον χώρο), **χρονική σχέση** (συμβάντα στον χρόνο), **αιτιακή σχέση** (σχέση αίτιου–αποτελέσματος (αιτιατού)).
21. **πεδίο εννοιών**: αδόμητο² σύνολο θεματικά σχετιζόμενων εννοιών
22. **σύστημα εννοιών**: σύνολο *εννοιών* δομημένο σύμφωνα με τις μεταξύ τους σχέσεις
23. **τύποι συστημάτων εννοιών**: *ειδογονικό, μεριστικό, συσχετικό, μεικτό*
24. **ειδογονικό σύστημα εννοιών**: σ' αυτό όλες οι σχέσεις σε μια κατακόρυφη σειρά εννοιών είναι *ειδογονικές*
25. **μεριστικό σύστημα εννοιών**: σ' αυτό όλες οι σχέσεις σε μια κατακόρυφη σειρά εννοιών είναι *μεριστικές*
26. **συσχετικό σύστημα εννοιών**: σ' αυτό όλες οι σχέσεις μεταξύ των εννοιών του είναι *συσχετικές*
27. **μεικτό σύστημα εννοιών**: σ' αυτό χρησιμοποιούνται όλα τα είδη σχέσεων μεταξύ των εννοιών
28. **παράσταση** μιας νοητής οντότητας: απόδοση/παρουσίαση/ αντιπροσώπηση της οντότητας με αισθητά μέσα (λεκτικά, συμβολικά, γραφικά ή άλλα)
29. **ενοιοδιάγραμμα**: γραφική παράσταση *συστήματος εννοιών* (*ειδογονική σχέση* → *δενδροδιάγραμμα, μεριστική σχέση* → *κτενοδιάγραμμα, συσχετική σχέση* → *βελοδιάγραμμα*)
30. **ορισμός και κατασήμευση**: δύο *παραστάσεις* της έννοιας στην επικοινωνία
31. **ορισμός**: περιγραφική *παράσταση* της έννοιας (περιγραφική δήλωση: γραπτή, προφορική ή άλλη)
32. **εντατικός ορισμός**: ορισμός που περιγράφει το βάθος της έννοιας (δίνοντας την υπερτασόμενη έννοια και το/τα *διακριτικό/-ά χαρακτηριστικό/-ά*)
33. **εκτατικός ορισμός**: ορισμός που απαριθμεί όλες τις υποτασόμενες έννοιες με ένα κριτήριο υποδιαίρεσης
34. **κατασήμευση**: συμβατική *παράσταση* της έννοιας (λεκτική, συμβολική ή άλλη)
35. **λεκτική κατασήμευση** μιας έννοιας: *κατασήμευση* της έννοιας με λέξη ή λέξεις
36. **όρος**: λεκτική *κατασήμευση* *γενικής έννοιας*
37. **όνομα**: λεκτική *κατασήμευση* *ατομικής έννοιας*
38. **σύμβολο**: είδος *μη λεκτικής κατασήμευσης*
39. **απλός όρος / απλό όνομα**: περιλαμβάνει μόνο μία *ρίζα*
40. **σύμπλοκος όρος / σύμπλοκο όνομα**: περιλαμβάνει περισσότερες από μία *ρίζες*
41. **σύμμιγμα**: όρος που παράγεται με σύντμηση και συνδυασμό *χωριστών όρων*
42. **σύνθετο όνομα**: *σύμπλοκο όνομα* ή *σύμμιγμα* που κατασήμεύεται *ατομική έννοια*
43. **σύνθετος όρος**: *σύμπλοκος όρος* ή *σύμμιγμα* που κατασήμεύεται *γενική έννοια*
44. **συντομομορφή**: σχηματίζεται με *συντόμηση* της πλήρους μορφής μιας κατασήμευσης, είτε ανεξάρτητα από αυτήν, ως συνώνυμο της (**εξηρητημένη συντομομορφή, ανεξάρτητη συντομομορφή**)
45. **αρκτικόλεξο**: προφέρεται με τα ονόματα των αρχικών γραμμάτων χωριστά (π.χ. ΙΧ)
46. **ακρώνυμο**: προφέρεται συλλαβικά (π.χ. ΤΕΕ, ΕΛΕΤΟ)
47. **συνοπτική μορφή**: *συντομομορφή* που περιλαμβάνει λιγότερες λέξεις από την πλήρη μορφή
48. **συνώνυμα**: όροι (ή ονόματα) που παριστάνουν την ίδια έννοια σε μία γλώσσα
49. **ισοδύναμα**: κατασήμευσεις που παριστάνουν την ίδια έννοια σε διαφορετικές γλώσσες
50. **μονώνυμη έννοια**: έννοια που έχει μία μόνο *κατασήμευση* σε μια γλώσσα
51. **ομώνυμη έννοια**: έννοια που έχει την ίδια *κατασήμευση* σε μια γλώσσα με άλλη έννοια άσχετη προς την πρώτη
52. **μονόσημο**: *κατασήμευση* που παριστάνει μόνο μία έννοια σε μια γλώσσα
53. **πολύσημο**: *κατασήμευση* που παριστάνει δύο ή περισσότερες έννοιες με ορισμένα κοινά *χαρακτηριστικά*
54. **αρχές σχηματισμού όρων** (κατά ISO): *διαφάνεια, συνέπεια, γλωσσική καταλληλότητα, γλωσσική οικονομία, παραγωγικότητα και συνθετικότητα, γλωσσική ορθότητα, γλωσσική εντοπιότητα*
55. **μηχανισμοί σχηματισμού όρων** (κατά ISO): *δημιουργία νέων μορφών, χρήση υπαρχουσών μορφών, διαγλωσσικός δανεισμός*
56. **μηχανισμοί σχηματισμού ελληνικών όρων**: *δημιουργία νέων μορφών (παραγωγή, σύνθεση, συντόμηση), χρήση υπαρχουσών μορφών (μετατροπή, οροποίηση, διαθεματικός δανεισμός, σημασιολογική μεταφορά), διαγλωσσικός δανεισμός (άμεσος δανεισμός, μεταφραστικός δανεισμός)*
57. **Αναλογικός Κανόνας**: να εξετάζεται κατά προτεραιότητα η εφαρμογή στη γλώσσα στόχο *μηχανισμού σχηματισμού όρου ανάλογου* του μηχανισμού σχηματισμού της γλώσσας πηγής
58. **οροσυνθετικό**: μέρος του *όρου* που είτε από μόνο του αποτελεί *όρο* ή υποδηλώνει *χαρακτηριστικό*
59. **ορολογική ανάλυση**: ανάλυση ενός *όρου* στα *οροσυνθετικά* του
60. **άμεσα συνθετικά**: τα δύο *οροσυνθετικά* ενός *σύμπλοκου όρου* που προκύπτουν κατά την πρώτη φάση *ορολογικής ανάλυσης* του *όρου*: *προσδιοριζόμενο συνθετικό, προσδιορίζον (ή προσδιοριστικό) συνθετικό*
61. **προσδιοριζόμενο συνθετικό**: το *άμεσο συνθετικό* που εκφράζει ένα *γένος* της *έννοιας* που υποδηλώνει ο *σύμπλοκος όρος*
62. **προσδιορίζον συνθετικό ή προσδιοριστικό συνθετικό**: το *άμεσο συνθετικό* που εκφράζει *διακριτικό χαρακτηριστικό* που μετατρέπεται το *προσδιοριζόμενο συνθετικό* από *γένος* σε *είδος*.

Κ.Β.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ³ έλα κι εσύ

1. Τι είναι τα **MOOC**; (διεθνής προφορά: [muk])

Ύστερα από ερώτημα του Ι. Σαριδάκη (ΕΛΟΤ) εξετάστηκε από το ΓΕΣΥ η απόδοση με ελληνικό ισοδύναμο *όρο* των «**Massive Online Open Courses**», των οποίων ένας ορισμός είναι:

MOOCs are courses designed for large numbers of participants, that can be accessed by anyone anywhere as long as they have an internet connection, are open to everyone without entry qualifications, and offer a full/complete course experience online for free.

Εξετάστηκαν υποψήφιοι ελληνικοί *όροι* οι οποίοι αναδεικνύουν τα χαρακτηριστικά της έννοιας που αναδεικνύει και ο αγγλικός *όρος*:

- τον επιγραμματικό χαρακτήρα (διαδικτυο),
- τη μαζικότητα (της συμμετοχής) και
- τη δωρεάν παροχή (ανοικτότητα)

και επελέγη η απόδοση:

² χωρίς δομή = χωρίς οργάνωση

³ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

massive open online courses, MOOCs	ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα μαζικής συμμετοχής, μαζικά ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα, MOOC (προφορά του ακρωνύμιου MOOC: [muk])
---	---

2. Έννοιες και όροι από τις CEN/CENELEC

Ύστερα από ερώτημα του Ι. Σαριδάκη (ΕΛΟΤ) εξετάστηκε από το ΓΕΣΥ η απόδοση των εννοιών των ακόλουθων ορισμών με ελληνικούς ισοδύναμους όρους:

CEN/CENELEC Workshop

working platform open to the participation of any interested parties for elaboration of CEN/CENELEC Workshop Agreements (see also CEN-CENELEC Guide 29 on "CEN/CENELEC Workshop Agreements")

CEN/CENELEC Workshop Agreement (CWA)

CEN/CENELEC agreement, developed by a Workshop, which reflects the agreement of identified individuals and organizations responsible for its contents.

It is a document made available by CEN/CENELEC in at least one of the official languages (see CEN-CENELEC Guide 29)

Εγκρίθηκαν οι ακόλουθοι ισοδύναμοι όροι:

CEN/CENELEC Workshop	εργομήγυρη CEN/CENELEC
CEN/CENELEC Workshop Agreement, CWA	εργομηγυρική συμφωνία CEN/CENELEC, CWA

3. Όροι από το Γλωσσάριο όρων και εκφράσεων από τη διακήρυξη μειοδοτικών διαγωνισμών προμήθειας υλικών

Κατά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας, από το ΓΕΣΥ, του Γλωσσαρίου όρων και εκφράσεων από τη διακήρυξη μειοδοτικών διαγωνισμών προμήθειας υλικών (συντάκτης ο Γραμματέας του ΓΕΣΥ Γ. Τσιάμας), διευκρινίστηκαν οι όροι:

stipulate -> **συνομολογώ**

solicit a consent -> **ζητώ επίσημα συγκατάθεση**

4. Αποτελέσματα της Κρίσης Μελών αρ.26

Εγκρίθηκε από το ΓΕΣΥ ο πίνακας όρων γεωμορφολογίας, της Κρίσης Μελών αρ.26. Όλοι οι περιλαμβανόμενοι αγγλικοί γεωλογικοί όροι αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί μαζί με τους ισοδύναμους ελληνικούς όρους.

Αγγλικός όρος	Ελληνικός ισοδύναμος όρος
calcrete ¹ {genus}, caliche ¹ {genus}	ασβεστοπαγές {τσιμέντο CaCO ₃ , κλάστες οτιδήποτε}
calcrete ² {species}, caliche ² {species}	ασβεστοπαγές στρώμα
calcrete ³ {species}, caliche ³ {species}	ασβεστοπαγής επιφλοίωση, ασβεστοπαγής κρούστα
calcrete crust, calcrust {speleol.}	ασβεστιπική επιφλοίωση, ασβεστιπική κρούστα {ασβεστίτης ~100%}
ferricrete ¹ {genus}	σιδηροπαγές {τσιμέντο πλούσιο σε Fe ₂ O ₃ , κλάστες οτιδήποτε}
ferricrete ² {species}	σιδηροπαγές στρώμα
ferricrust {species}	σιδηροπαγής επιφλοίωση, σιδηροπαγής κρούστα
silcrete ¹ {genus}	πυριτοπαγές {τσιμέντο πλούσιο σε SiO ₂ , κλάστες οτιδήποτε}
silcrete ² {species}	πυριτοπαγές στρώμα
silcrete ³ {species}, silcrust {species}	πυριτοπαγής επιφλοίωση, πυριτοπαγής κρούστα
salcrete ¹ {genus}	αλατοπαγές
salcrete ² {species}	αλατοπαγές στρώμα
salcrete ³ {species}	αλατοπαγής επιφλοίωση, αλατοπαγής κρούστα
duricrust {calcrete-ferricrete-silcrete-salcrete, no matter which}	κρούστα, σκληρή κρούστα

5. Αποτελέσματα της Κρίσης Μελών αρ.27

Κλείνοντας τη διαδικασία Κρίσης Μελών Αρ.27, **Κρίση και σχόλια μελών της ΕΛΕΤΟ για ένα Αγγλοελληνικό γλωσσάριο όρων οπτικής και λέιζερ**, το ΓΕΣΥ ενέκρινε το περιεχόμενο του γλωσσαρίου. Μετά την αντιστροφή και προσθήκη και του αλληλοαγγλικού και την εκδοτική επιμέλεια, το αρχείο pdf έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα **Λεξικά και Γλωσσάρια** (<http://www.eleto.gr/gr/LexicaAndGlossaries.htm>) στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ με αύξοντα αριθμό 13.

13. Ορολογία οπτικής και λέιζερ (1185 λήμματα)

Γενική και ειδική ορολογία οπτικής και λέιζερ Αγγλοελληνικό και Ελληνοαγγλικό γλωσσάριο

Ορολογία του βιβλίου «Οπτική και Λέιζερ» του Μ. Young, Β Έκδοση, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π., 2008

Σύνταξη: Ηλίας Σ. Ζουμπούλης, καθηγητής ΕΜΠ

Ορολογική επεξεργασία: ΓΕΣΥ (Εισήγηση: Κ. Βαλεοντής)

Εκδοτική επιμέλεια: Κ. Βαλεοντής

6. Αποτελέσματα της Κρίσης Μελών αρ.28

Κλείνοντας τη διαδικασία Κρίσης Μελών Αρ.28, **Κρίση και σχόλια μελών της ΕΛΕΤΟ για ένα Αγγλοελληνικό γλωσσάριο όρων και εκφράσεων που χρησιμοποιούνται στους διαγωνισμούς προμηθειών**, το ΓΕΣΥ, με κάποιες τροποποιήσεις βάσει των υποβληθέντων σχολίων, εγκρίνει το περιεχόμενο του γλωσσαρίου. Το τελικό αρχείο pdf έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα **Λεξικά και Γλωσσάρια** (<http://www.eleto.gr/gr/LexicaAndGlossaries.htm>) στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ με αύξοντα αριθμό 14.

14. Ορολογία διαγωνισμών προμηθειών

Αγγλοελληνικό γλωσσάριο όρων και εκφράσεων από τη διακήρυξη μειοδοτικών διαγωνισμών προμήθειας υλικών (1053 λήμματα)

Σύνταξη: Γ. Α. Τσιάμας

Ορολογική επεξεργασία: ΓΕΣΥ (Εισήγηση: Γ. Α. Τσιάμας)

Εκδοτική επιμέλεια: Κ. Βαλεοντής

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλονημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ

Συντάκτες φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Κατερίνα Τοράκη, Μαρίνα Παναζάρα

Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Γιώργος Τσιάμας, Μιχάλης Καραμιχάλης, Τάνια Βαλεοντή

Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069

Ηλ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.

Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμιά δέσμευση σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.